

VILÁGOS SÁG

Az új adó-
 rendelkezés
 pontos
 szövege

KOLOZSVAR.
 1948 április 3 szombat

A MAGYAR NÉPI SZÖVETSEG KÖZPONTI NAPHILAPJA

V. ÉVFOLYAM
 78. szám

Új feladatok előtt — újult erővel

Nemesak örömmel, de határozottan lelkesedéssel és bizalommal is tölt el minden becsületes dolgozót a Népi Demokrácia Frontjának választási győzelme. A közzétett végleges eredményből tudjuk, hogy a 414 nemzetgyűlési képviselő közül 405 a Népi Demokrácia Frontjába tényleg demokraták pártokat képviseli majd a Nagy Nemzetgyűlésben. Nemzeti Szövetség szervezetünk, a Magyar Népi Szövetség képviselője ebből 30 s a magyar nemzetiségű képviselők összlétszáma pedig 39. Ennek külön is örvendünk és külön magyar öröm is ez. Első eset, hogy a Romániában élő magyar nép pontosan a számarányának megfelelő képviselőkkel rendelkezik majd a nemzetgyűlésben, később pedig a törvényhozásban.

Természetes, hogy így van jól ez és így van helyesen. Így van jól ez és van helyesen különösen az, a Román Népköztársaság mai politikai és gazdasági állapotában. 1946-ban, az akkori viszonyok között, amikor még az ellenzék is mandátumokat kapott és amikor a Tatarescu-féle töltés polgári párt még jelentős számú képviselővel bent ült az ország házában és az államélet más posztóján — az akkor megválasztott 28 magyar képviselő legfőbb feladata a nemzetiségi kérdés egészséges megoldásának szorgalmazása és nemzetiségi érdekeink védelme volt. Azóta megszűnt a királyság, Maniuék hörlőbe kerültek és kipenderültek a politikai és gazdasági élet porondjáról Tatarescuék is. Ma az ellenzéknek mindössze 9 mandátum jutott. És azóta állampolitikai elvé, sőt gyakorlati vált a nemzetiségi egyenjogúság. De lényegbe vágó változások történtek az államélet minden területén. Nemesak az infláció fullasztó hinarjából sikerült kivergődnünk Gheorghiu-Dej ipar- és kereskedelemügyi miniszter bölcs vezetésével és az akkori Román Kommunista Párt kezdeményezésével és mozgósításával, hanem a stabil lej birtokában s a szomszédos államokkal, elsősorban a hatalmas Szovjetunióval kötött gazdasági és kereskedelmi egyezmények révén felbecsülhetetlen mértékben javult az ország gazdasági helyzete is. Az észszerűen irányított ipari termelés, az ipari munkásság példátlan odaadása és hűsége a több termelésért, a földművelés hallatlan szorgalma mindennapi kenyerünk biztosításáért összehasonlíthatatlanná tette mai életünket az egy év előttivel. S mindenek felett és mindezeket túl alig háromnegyed év alatt olyan munkát, a vidám önkéntes munkának olyan irama indult meg szerte az országban, amelyre egész történelmünk folyamán nincs példa.

Mindezek merőben más feladatokat rónak most megválasztott képviselőinkre, mint az 1946-ban választottaké volt. A nemzetiségi egyenjogúságunkért ma nem kell küzdelmet és harcot folytatnunk. Az együttélő nemzetiségek teljes egyenlőségén, annak minden téren való maradéktalan megvalósításán ma már nem a 30 magyar képviselő, hanem a Népi Demokrácia Frontjának 405 képviselője öröködik és fáradozik. A Népi Demokrácia Frontjának 405 képviselője szavazza meg az új alkotmányt, amely véglegesen rendezti a romániai magyarság helyzetét és viszonyát az országban.

Luca László pénzügyminiszter sajtónyilatkozata

AZ ÚJ KÖLTSÉGVETÉSRŐL

Milyen szempontok szerint állították össze az új költségvetést s milyen összegeket fordítanak beruházásokra?

BUKAREST. — (Rador.) Luca László pénzügyminiszter a sajtó képviselői előtt nyilatkozott a Román Népköztársaság 1948—49. évre összeállított költségvetéséről. Az alábbiakban teljes egészében közöljük a nagyfontosságú sajtó nyilatkozatot.

— Az 1948—1949. év költségvetését az előző évek költségvetéseivel kell összehasonlítanunk — mondotta Luca László —, mert csak így láthatjuk előző költségvetéseinkben gyökerező bajokat és ezeknek mostani orvoslását, valamint azt a szoros kapcsolatot, mely a költségvetés alkalmazásában 1947 november 7-e óta alkalmazott demokratikus elvek és az új költségvetés alapjául szolgáló elvek között van.

— Az 1947—1948. évben tulajdonképpen két költségvetés volt érvényben: 1947 augusztus 1-ig az inflációs költségvetés, ettől az időponttól pedig a pénzrögzítés költségvetése.

Az első költségvetés végrehajtása a. előző évekéhez hasonló módon történt, a pénzkibocsátó intézet jelentős hiteleinek és előlegeinek segítségével, ami 20.320 millió lejt tesz ki, tehát az államösszevételeinek 36 százalékát. Ezek a kölcsönök nagymértékben elősegítették az inflációs folyamatot.

Másrésztől 1947 július 1 és augusztus 14-e közötti időben az állam eredékessé vált bevételei csak 71 százalékban folytak be és

ez akkor, amikor a pénz az elértéktelenedés tetőpontjára jutott, vagyis akkor, amikor az adófizetők könnyüszereivel, elértéktelenedett pénzzel számolhattak fel adósságaikat.

Az elértéktelenedett pénz meglehetősen nagyszámú befizetések dacára sem tudta a költségvetési egyensúlyt megtartani, ami a költségvetésnek négy hónapi alkalmazása után 4352 milliárd lej veszteséget jelentett.

A pénzrögzítés költségvetésének végösszege 19.830 millió lejt volt és két időszakra oszlott: első időszak 1947 augusztus 15-től november 7-ig tartott, mely időszakban az előirányzott bevételeknek csupán 60 százaléka folyt be, ami a költségvetési egyensúly felborulását jelentette és újból az

elértelt régi gyakorlathoz, a Román Nemzeti Bank hiteléhez vezetett, ami magát a pénzrögzítést veszélyeztette.

A második időszak: 1947 november 7-től 1948 március 31-ig tartott, mely időszakban hozzávetőlegesen 50 milliárd lejt folyt be csupán csak a véglegessé vált bevételekből, ami a havi költségvetési előirányzat számtani arányrészének 50—104 százalékos túllépését jelenti.

Ezen időszak bevételeinek többletéből sikerült az első időszak 7 milliárd lejt kitevő hiányát pótolni és összesen 3414 millió lejt póthitelt nyújtani.

A bevételek hozama megengedte a költségvetésnek 3500 millió lejt többlettel való kiigazítását, amelyből ugyanazon elvek szerint új póthitelt osztottak szét.

Az állam új költségvetése arra van hivatva, hogy az 1947 november 7-én bevezetett új költségvetési politika irányonálán az állam pénzügyét az ország gazdasági, társadalmi és kulturális felépítésében végbement változásokhoz idomítsa.

Ezekre az elvekre alapozott az új költségvetés, melynek végösszege 108.682 millió lejt. Ez az alábbi terheket fedezi:

A nemzetgazdaság terén a minisztériumok részére előirányzott hitelt, mely 17,8 százalékot tesz ki az 1938-as 4,6 százalékkal szemben.

Ez az előirányzat az alábbi cé-

az állami gazdálkodás fejlesztését a nemzetgazdaságban, új termőföldek értékesítése leccapolásával és talajjavítással, a mezőgazdaság gépesítésének folytatását,

az állatgazdálkodás mennyiségi és minőségi emelését,

az állam erdő és mezőgazdasági vagyonának értékesítését,

a javak forgalmának és elosztásának megszervezése és fejlesztése népiünk gazdasági és kulturális felemelése érdekében.

Méltó élet biztosítása minden köztisztviselőnek az árcsökkenések folytán előálló fizetések vásárlóképeségének emelésével.

A belső rend biztosítása.

Társadalmi és kulturális téren előirányzott hitelek biztosítják a sötétségben tartott és a múlt kormányai által jogfosztott nép társadalmi és kulturális színvonalának emelését.

A nemzetvédelem terén hitelek előirányzása biztosítja demokratikus hadseregünk jobb felszerelését, valamint jobb ölemezését és kiképzését.

A költségvetési beruházások iránya még szembevetendőbb, ha az erre fordítandó összeget összehasonlítjuk az 1938. évi költségvetés megfelelő összegével. Míg 1938—1939. években a beruházások 2 százalékot tettek ki, addig 1948—1949. évben a költségvetésnek beruházásokra fordított összege a kiadások 10 százalékát teszi ki.

A békeszerződésekből folyó nemzetközi kötelezettségeink teljesítésére a költségvetés megfelelő hitelekkel irányoz elő. Ezek a hitelek az előző költségvetési év hitelejnél 10 százalékkal alacsonyabbak, amely

a szállított áruk megállapításának szigorú ellenőrzésének, a termelés és a szállítás megszervezésének és

az árak csökkentésének tulajdonítható.

A 108.682 millió lejt kitevő terheinek fedezete csupán az állam természetes gazdagságával és nemzetgazdaság tevékenységével van biztosítva — fejezte be sajtónyilatkozatát Luca László pénzügyminiszter.

A Washington diktálta kormánypolitika biztos csődbe viszi Olaszországot

ROMA. — (Rador.) Az olasz Népi Demokrata Arcvonal Rómában ülésző gazdasági értekezletén a Demokrata Arcvonal képviselője, Scoccimaro rámutatott arra, hogy az ország termelésének és a lakosság vásárlóerejének a hanyatlása napról-napra erősebb s ez az olasz gazdaságnak az amerikai trösztök alá-

rendelése nyomán következett be. Az 1945-ből hasonlítva az olasz termelés 10 százalékkal, a lakosság vásárlóereje 40 százalékkal csökkent. A nagyiparosok és a Vatikán az utóbbi időben mintegy 500 milliárd lira tökélt vittek külföldre. Az államkincstár hiánya jelenleg 700 milliárd lira s a múlt

évi költségvetési hiány 800 milliárd lira, mondotta Scoccimaro.

Rámutatva arra, hogy a Washington diktálta kormánypolitika biztos csődbe viszi Olaszországot, kijelentette, hogy ebből a helyzetből az egyetlen kiút a Demokratikus Arcvonal valóban népi kormányának a hatalomra kerülése.

Nem kissebedett azonban ezzel a magyar nemzetiségi képviselők feladata. Ma már és mostantól kezdve már nemesak és nem elsősorban csak a magyarságért, a magyar népért kell küzdeni és dolgozni. Dolgozni és harcolni kell népi demokráciánk megszilárdításáért s olyan törvények és intézkedések meghozataláért, amelyek ezt a népi demokráciát még jobban megerősítik s fiatal népiöztársaságunkat még előbbre lendítik a fejlődés és a haladás útján. Dolgozni kell a Népi Demokrácia Frontja többi képviselőjével együtt gazdasági életünk további megerősítéséért

és megszilárdításáért, az általános kultúra emeléséért. És dolgozni kell nem utolsósorban a világ békejének megvédéséért, küzdve és szilárd öntudattal harcolva a háborús uszító nyugati imperializmus ellen. Ma már elmondhatjuk — és ezt kell tudomásul vennie minden becsületes kétéltű és szellemi, városi és falusi magyar dolgozónak, — hogy akkor dolgozunk igazán saját érdekeink megvalósításáért és akkor szolgáljuk igazán a magyar nép érdekeit, ha az imperializmus ellen küzdünk a békeért, néphőzarságunk megszilárdításáért,

gazdasági és kulturális előremenetelünkért.

A legújabb jelentések arról számolnak be, hogy az amerikai imperialisták segítségével részben Olaszországban a múltévtől kezdve, az 1948-ban 10 százalékkal csökkent a termelés, 40 százalékkal a vásárló erő. Az államkincstár deficitje ez évben 700 milliárd lira, a múltévi költségvetési hiány 800 milliárd. Hasonló a helyzet Franciaországban is, ahol ez évben a vásárló erő közel 50 százalékkal csökkent.

S nálunk? — Nálunk deficit nélkül zárult a múlt költségvetési év, az új költségvetés hatalmas

aránya beruházásokat irányoz elő s milliókban ipari termelésünk több fontos ágban elérte vagy megközelítette az 1938-as termelés szintjét, az utcákon kiflit és fehérlevont árulnak, szabadabbá tették a kultúrát és jelentős mértékben leszállították az adókat. Akik csak nem vak vagy nem gonosz szándékú, tudja, tudnia kell, hogy mindezt a demokrata pártok és szervezetek irányításával, a dolgozók munkájával és lelkesedésével érték el. De tudnia kell azt is, hogy ezen az uton kell haladnunk, ha még többet, még jobbat akarunk megérinteni.

DAVID GYULA.

Népi nyelv és mozdulat Akik megírják azt, „amit írónk nem tudnak megírni”...

az Állami Magyar Színházban

Most jutottam csak hozzá, hogy megnézzem a Csikóst az Állami Magyar Színházban. Emlékszem az első örmre, amikor a darabot Móríz Zsigmond átdolgozásában újra felfedezhettük. A Kelet Népe egy egész számát foglalta el a felrészült népszínmű a 1940-öt írunk. Félelmetes időszerűséggel példázta a darab a neobarokk nyilvános belső rohadtságát és hazafiatlanságát, félelmetes valóságossággal tükrözte a parasztság lappangó elégettséget és készüldőseit. Kalotaszékterületen voltam akkor szükségantó, végigolvastuk a darabot az ifjúsággal, meghívtuk Móríz Zsigmondot s elő is adtuk volna jelenlétében, ha idejében el nem csapnak állásából.

A Móríz Zsigmond-féle átdolgozás nem is jutott el azóta sem falura. Szentimrei Jenő nagyon idejében és nagyon jól tette, hogy a szabadságharc századik évfordulóján ünnepi eseményként hozta színre, mintegy jelet adván száz meg száz falusi színjátszó csoportunk számára is, hogy az eredeti Szigligeti-alakzat érzékenységéül, a valószínűleg újraköltés bemutatására vállalkozzanak. Móríz Zsigmond csonka Ludas Matyiája Benedek Marcell ismeretes kidolgozásában végigjárta a romániai magyar falvakat s több mint hatszáz műkedvelőelőadást ért el. Ha a Csikóst a kolozsvári siker után még kiadjuk, megnekedett lehetőségeink arányában még nagyobb lesz a vidéki siker.

Mégsem akarom csak falusi színjátszásunk szempontjából értékelni a Csikós felújítását. Az előadást figyelve, egyre inkább az a meggyőződésem alakult ki, hogy a darab Móríz Zsigmond élő és erős nyelvezetével elsősorban hivatásos színművészeink számára jó iskola. Ma már igazán elérkezett annak is az ideje, hogy Állami Magyar Színházunktól tökéletes, jó magyar kiadást, helyes hanghordozást, a való életből megfigyelt és megjelölt társadalmi alakokat kérjünk számon. Hogy mire is gondolok, azt a darabbeli Kis, Bálint jobbágygazda és Erzsék asszony éjjeli párbeszédével tudom a legjobban érzékelni. Csóka József és Benes Ilona ebben a jelenetben izelést adott abból, hogy Kolozsvárott színművészeinknek hogyan is kellene magyarul beszélniük.

Nem tájszólást és megkevesebbé amolyan paraszti fűszerezettség keresek. Aki ismeri népünket, az tudja, hogy általában nem is a tájszólás jellemzi hatalmas társadalmi átalakulásban levő falusi tömegeinket, de szép és jó, vagyis dalmososan egészséges és találóan kifejező a nyelve. Csóka József és Benes Ilona párbeszédében ez a nyelv érvényesült. A figyelmes hallgató tudja, hogy most nem csak az alföldi parasztot hallja, hanem végre azt a nyelvet, amely irodalmunk igazi nyelve is. Arany Jánosé, Móríz Zsigmondé, Ady Endréé. Több-kevesebb ereccennyel igazodott is ehhez a nyelvhez az egész előadás, nem ártat azonban külön hangsúlyozni a Csóka — Benes jelenet minden betanulással, tul természetesen elemi egyszerűségű példamutatását. Az volt az érzésem, hogy tulajdonképpen ez volt az igazi hangjuk, s máskor, más szerepben (és talán még a társaséletben is) erőltetnek magukra egy kopottabb és nyugtább nyelvezetet.

Szentimrei Jenő rendezése megtoldotta Móríz Zsigmond átírását a falu valóságából vett mozdulatművészettel is. A szucsági néptáncosok csikósverbunkosa a kezek finom játéktól a férfiméltósággal felt mozgatolókig, a maga kímért szertartásával és mégis robbanó természeti feszültségével felülmúlhatatlanul több volt minden eddigi látott színházi magyar táncnál. Itt is hivatása magaslátára jutott az erdélyi magyarság egészt képviselő Állami Magyar Színház. Ez a tánc az igazi iskola színművészeink számára, ebből a példából kell kifejleszteni színházunk új táncművészetét egészen a legfinomabb baletig. Szentimrei Jenő ezt tudja és akarja, rátaftalván régi népművészeti kísérleteinek ma már kiszélesíthető útjára.

A Csikós átírása 1940-ben ugyanolyan cselekedet volt, mint az eredeti megírás egy évvel a szabadságharc kitörése előtt, 1847-ben. Ma már a darab történelmi. Mondanivalója visszabátólag magyarizálja korunkat, rámutatván a nagy történelmi átalakulás közvetlen előzményeire és okaira. Az Állami Magyar Színház a darab előadásával már ezért is jelentős munkát végzett, de ezt a jelentőséget tetézte mindazzal, ami e darabban mind hivatásos színművészeink, mind pedig falusi színjátszóink számára is a népi nyelv és mozdulat iskolája.

BALOGH EDGAR.

Háy Gyula, Skvarkin és Strauss művei az Állami Magyar Színház áprilisi műsorán

KOLOZSVAR. — Az Állami Magyar Színház és Opera márciusi műsora, melyet teljes egészében 1848 centenáriumának megünneplésére szentelt, derekas erőpróba elé állította mind a művészi, mind a műszaki személyzetet. Színészeink amelltt, hogy a nagy szereplő személyzetet igénylő „Budai Nagy Antal”, „János vitéz” és „A csikós” felújítását új betanulásban előkészítették és eredeti bemutatóként színrehozták Boeckói Viktor pályaudjával jutalmazott „Szabadság, szerelem” című alkalmi játékát, 30 előadással keresztül egy-egy Petőfi vers elszavalásával idézték a közönség emlékébe a világszabadság nagy küldölkése és a márciusi szabadságharcunknak az emlékeztet.

Ezenkívül a választási harc sem nélkülözhető a színházban az áprilisi előadások közreműködésével. Színészeink számtalan vállalkozással és a választással kapcsolatos műsoraik rendezésében vettek ki részüket a választások előkészítésében és a választások után a közönséggel együtt a választások emlékeztet.

moknak az előadásával úgy a város területén, mint a környező falvakban. Április havára ismét nagyszabású műsor megvalósítását vette tervbe a színház, melynek legnagyobb teljesítménye kétségkívül Háy Gyula nagy történelmi drámájának az „Isten, császár, paraszt”-nak a bemutatója lesz. A mű méreteire és színházi értékére jellemző, hogy Reinhardt mutatta be először Berlinben a harmincas évek elején és azóta több európai színházi játékosztól nagy sikerrel. „Az Isten, császár, paraszt” a XV. században játszódik le és világvilágnyelvtanban azt a kort eleveníti meg, melyben nálunk a Budai Nagy Antal felkelése zajlott le. Hatalmas személyzet mozgat a darab és olyan színházi kiállítás igényel, mely az asztalos, szabó és festőműhelyektől hetek munkáját követeli.

Hogy megfelelő próbaldó is rendelkezésre állhasson, a bemutatót csak a hónap második felére tervezte a színház és eddig is a próbák árhuzamosan folynak a „Kék Duna” előkészületével, melyben az idősebb Strauss bátyja melldiál foglalkoztatja a színházban. A „Kék Duna” bemutatóját nyo-

mon követi egy rendkívül mulatságos orosz vigjátékunk Skvarkin „Ifjúság”-ának bemutatója, melynek külön érdekessége, hogy a színház fiatal gárdája jut benne jelentékeny feladatokhoz s így az előadás valóban a napfény, a tavasz és az ifjúság derűjét fogja árasztani a színházra, amelltt, hogy néhány vezetőszerep kipróbált idősebb színészeink kezében van.

KULTURHIREK

A MOSZKVAI állami szépirodalmi kiadóvállalat 1848 centenáriuma alkalmából díszes kötetben jelentette meg Petőfi válogatott költeményeit. A legkiválóbb szovjet költő és műfordító: végezték a költemények fordítását. A kötet 20.000 példányban jelent meg és 12 rubelért árusítják.

„AZ ELVARÁZSOLT KALAPÁCS” címe Ion Luca gyermekindarabjának, amelyet a bukaresti Hadsereg Színházának adott át. A darab szeptember folyamán kerül színre Mircea Sepulci rendezésében.

Osztályközi önképzőkori ülésen, ahol a haladás szellemében dolgoznak, alkotnak a diákok

KOLOZSVAR. Harcos munkások, Nagy István mondta egy kis, faluról származott önképzőkori diák verse olvasásakor:

— Ezek a gyermekek megírják azt, amit írónk nem tudnak megírni...

Ezt mondta az író és hivatott bíráló egy kisdíák önképzőkori verséről, egy versről a sok vers és próza írás közül, melyek csak úgy áradnak a diákok tollából, s melyeknek egy részét itt hallgatjuk most az Unitárius Főgimnázium osztályközi önképzőkori ülésén.

A fiúk, negyedikesek és ötödikesek, a padban szorongnak, tapsolnak, hozzászólnak, kritizálnak. Az elnök meg a jegyző a katedrán ülnek, előttük jegyzőkönyv. Ebbe kerülnek a dicséretetek, amelyek a legjobban sikerült önképzőkori munkákat illetik. A gyűlésen diákok szavalnak, olvasnak fel, muzsikálnak, diákok elnökölnek és kritizálnak. A tanárok is jelen vannak, a két osztályfő: Létay Lajos és Sinka Zoltán, az ő szerepük azonban a közönség szerepe, a bíráló és hallgató, inkább csak asszisztáló közönség. Mert az önképzőkori kizárólag a diákságé, azé a mai, ujszellemit, haladó gondolkodású tanulóifjúságé, mely pontosan tudja mit akar az életben és milyen kérdésekhez akar hozzászólni, vagy mit akar dalban, versben kifejezni.

SEMIBEN SEM HASONLIT A RÉGI ÖNKÉPZŐHEZ A MOSTANI

A régi önképzőkörök lagymatag hangulatát, gyermekes nivóját mi sem jellemzi jobban, minthogy ha valaki nagyon megkritizált valamilyen irodalmi munkát, úgy jellemezte azt: „Önképzőkori név”. Érvényes-e ma ez a vállvergető hasonlat? Mert ezek a fiúk itt tudnak. Természetesen vannak közöttük tehetségbeli, kifejezőmódban és tartalomban különböző teljesítmények.

De munkájuk szintézise: meglepő, jóval több, amit valaha láttunk vagy vártunk kisdíákok szellemi megnyilatkozásaiban. Ezek a fiúk közel állnak az élethez, még pedig a mai, hatalmas lendületű, építő élethez, mely forradalmiságában, forró cselekvésvágyában annyira új és lenyűgöző. Nem irnak dolgozatot hajnal-

hasadásról, kislányok piros szalagjáról, diákbálokról, mint a régiak. A mári irnak, melyben talán kevesebb a diákromantika, de annál több a cselekvés, a tett s a feltörekvő akarat.

Vass László hőskörül ir, akik nem a vérontásban hősök, hanem a munkában. A mai Szovjetunió diákságáról ir és a mi diákjainkról, akiket ugyancsak áthat a munka láza, az építés hősi lendülete. Köblös István Oláh Gábor szociális tartalmu versét szavalja, s át is érzi minden szavát. Molnár Pál a bennlakás hajnali hangulatát festi le líraian, de a realitás ábrázolásával. Ajtai Ferenc valóságos politikai beszámoló tart az új Román Népzótársaságról, „ahol nem a királyság előjoga érvényesül, hanem a nép szociális érdekei”. Aztán Abraham János, a kis falusi fiu következik rövid versével melyben a bírálók csak azt hiányolják, hogy nagyon rövid.

„Veri a németet
Sztálin dicső hada
Nincsen már veszélyben
A nagy szovjethaza
Fasiszta rabslágból
Felszabadult végre
S szabadon élhet most
Európa népe...”

Ezután Diosán Iván tangóharmonikán orosz dalokat játszik. Oly ritmusosan, hibátlanul, szépen, ahogy egy Ivánhoz illik. A fiúk verik lábukkal a ritmust, s

vele éneklük, hogy „Sir Katyuska ott a Volga mentén...”

Lőrincz József az olimpiai játékokat ismereti, majd egy egészen kiváló szavaió, Kömőcsi Pál Petőfi-verset szaval nagy tetszés mellett. Majd a legjobb vers, a negyedikesek legjobb tanulójának, Scheider Gusztávnak (aki önképzőkori elnök is, a jegyző: Nagy Tibor), „1944 október” című „felölt” lapba is beillő verse:

„Emlékszem még
Zimankós ősi nap volt
A csendes szitáló esőben
Egész nap ágyudörgés hangzott
A zúrvár csak fokozódott
É: egész nap csak vóbbantottak
Víz és villany nélkül maradtunk
Előttünk a tankok robotok
Aztán a legszörnyűbb éjszakán
Remegve vártuk egy pincesarokban
Mikor omlik reánk a ház
És körülöttünk a pokol van

Reggelre csend lett
Itt-ott még lángok lobognak...
Láttam egy orosz katonát
Vége a régi uralomnak...”

Igy irnak, így éreznek a kis gimnazisták, új eszmék, új feladatok között. Tájékozottak, újságot olvasnak, ismerik a napi eseményeket, sőt a távolabbi összefüggéseket is. Ezt tükrözi önképzőkörük is, mely az önművelés és önkritika eszköze náluk a fejlődés útján...

(M. L.)

Erkel Ferenc Hunyadi nyitánya a Filharmonikusok műsorán

Az Ardealul Filharmonia Tár-népi szimfónikus tetele volt: „A saság utolsó hangversenyének műsorára Demian Vilmos karmester olyan művet tűzött, melyet régen nem hallottunk Kolozsvárt nyilvánosan játszani: Erkel Ferencnek, a magyar dalmű nagymesterének „Hunyadi László nyitányát”. Ismert és régen nem hallott magyaros dalamok a román állami zenekar számára került ékesen bizonyítják azt a változást, mely a nemzetiségi kérdésben beállott. Reméli szeretnénk, hogy ez nem marad elszigetelt jelenség, hisz ez a zenekar mindannyunké, magyaroké, románoké, akik lelkesen kell megbecsüljük egymás művészetét.

A játszott számok egyik legszerencsésebbje Rogalschinnak két

„A külvárosi temetés” és a „Paparudele” címűek, melyeket ez évben már hallottunk ugyan, de szívesen látjuk műsoron bármikor, mert valóban ötletesen hangszerelt és hangulatos szerzemények.

Beethoven ötödik szimfóniáján erősen éreztük a próbák hiányát, de azon túl még nagyon emlékeztetünkben van az a kitünő előadás, melyben a isasi Ciolan karmester vezényelte ezt a remekművet.

Strauss János Duna-kerítője könnyű fajsúlyú, de jó muzsika; nem is hiányoljuk műsorra tűzését, csak éppen, hogy nem volt az előadásban sem lendület, sem bécsi kedély, az a két elem, mely indokoltá teszi nyilvános eljátszását.

(I. L.)

Az Állami Magyar Színház és Opera közleményei

Az Állami Magyar Színház és Opera közleményei

Amíg a színház énekes együttese a „Kék Duna” keddi bemutatójára készül, az évad nagysikerű zenés darabjai töltik ki a hét műsorcát. Pénteken a „Csárdáskirálynő”-t ismétli meg az énekes együttes az ősz felújítás kitünő szereposztásában, Eged Jolival, Dorián Ilonával, Ditrói P. Bélával, Sugár Jenővel, Csóka Józseffel és Imrédi Gézával a fűszerpekben. Vasárnap este ugyancsak a „Csárdáskirálynő” van műsoron.

Szombaton este a finommuzsikájú Lehar daljáték a „Friderika” kerül megismétlésre. A poetikus meséjű, meghatóan szép daljáték hétfőn is műsoron van a szervezett munkásság részére. A műsort vasárnap délután „A csikós” olesócláras előadása tölti ki.

A színház zenés műsorának különben eseménye lesz a „Kék Duna” jövőheti bemutatója. Strauss János a halhatatlan keringőkomponista életéből meríti tárgyát ez a látványos szébbnél-szebb balettszámokkal és az örökszép Strauss keringőkkel át-meg-átszött operett, amelyet kitünő szereposztásban és kiállításban hoz ki a színház.

AZ ÁLLAMI MAGYAR SZÍNHÁZ KOLOZSVÁRI BEMUTATÓ MŰSORA: ÉS OPERA MŰSORA:

Pénteken este fél 8 órakor: Csárdáskirálynő.

Szombaton este fél 8 órakor: Friderika.

Vasárnap délután 4 órakor: A csikós. Olesó helyettes előadás.

Este fél 8 órakor: Csárdáskirálynő.

Hétfőn este fél 8 órakor: Friderika. Előadás a szervezett munkásság részére.

A ROMÁN NEMZETI SZÍNHÁZ ÉS OPERA MŰSORA:

Vasárnap, április 4-én: Paggiacci és Coppelia.

Hétfőn, április 5-én: Faust.

Az előadásokra a jegyek árusítását április 2-án, pénteken kezdi meg a színház pénztára.

CAPITOL: A sztar parádé. Zenés, táncos bohózatok. Jávor, Tolnay, Dayka, Latabár. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor. Új híradó.

CORSO: Az első bál. Premier. Társadalmi dráma, amely az egész országban nagy sikert aratott. Jén: A követség. A legszebb színes szovjet film.

FORUM: A csendbővítő.

NÉPMOZGÓ (Populár): Olthatatlan vágyak. Fűszerpekben Bette Davis.

RIO: Emberek és egerek.

SELECT: Olthatatlan vágyak. Fűszerpekben: Bette Davis. Előadások kezdete fél 4, fél 6, fél 8 és fél 10 órakor.

URANIA: A hölgy kiút bogara. Tolnay, Ráday, Mány, Maklár. Pénteken az „Agitot” szelvényei érvényesek.

Milyen adókat szüntettek meg vagy szállítottak le?

A rendelkezés pontos szövege

BUKAREST. — (Rador.) Az ország gazdasági helyreállításával és a pénzügyi végrehajtásával megbízott miniszterközi bizottság — amint röviden már tegnapi számunkban közöltük — az 1943-1949. évi költségvetés tárgyalása során nagyfontosságú pénzügyi jellegű törvénytervezeteket fogadott el. Most a kiadott hivatalos jelentés alapján ismertettük azt, ami esetleg kételyeket okozott tömörsége és szűkszavúsága miatt.

A mezőgazdasági adó tekintetében az új adótörvények heitárenként állapítják meg a termőföldek adóját, a természetmenny, a mezőgazdasági termékek árának, a föld megművelésével járó tényleges kiadásoknak, valamint a földművesek rendelkezésére álló élő és holt gazdasági felszerelésnek figyelembevételével. A falusi lakosság ellátására szolgáló minden illeték alól mentes. Ugyanígy mentes minden illeték alól a kivitelre szánt és is. Ezzel természetesen olcsóbbá válnak mindazok az ipari cikkek, melyeknek előállításához sőt használnak, mint például a mosósóda, marósóda.

A szállítási kirótt 12 százalékos rendkívüli adót megszüntették. Ezzel az ipari cikkek előállítására aró csökken, ami a fogyasztóhoz került áru árcsökkenését vonja maga után.

A fényüzési adót és a forgalmi adót csak az eladási ár után számítják ki, nem pedig úgy, mint a múltban, az adókat és különböző illetékeket már megterhelt számlában feltüntetett ár után, ami tulajdonképpen az adónak adó után való fizetését jelentette.

A különleges adót (impozit exceptional) a bélyeg törvénybe iktatták és így összevonták azzal. Ez megszünteti azt a sok formáságot, ami ennek az adónak kiszabását és befizetését jelentette.

Az ipari és kereskedelmi adók kivételénél megszüntették a múltban szokásos és sok igazságtalanságra vezetett mérlegelés alapján eszközölt adókievési rendszert. A jövőben az adókievéseket az adó fizető polgár által kitöltött és benyújtott adóvallemelési ívek alapján fogják eszközölni.

A tényleges jövedelmét és kiadást figyelembe véve végleges adókievésig, ideiglenesen, a múlt pénzügyi év jövedelmi kulcs alapján történik az adókievés.

A 300.000 lejen aluli megadózottak jövedelmével rendelkező vállalkozók nem kötelesek kereskedelmi könyveket vezetni.

Ugyanez a szabály vonatkozik azokra a kisiparosokra is, akik kevesebb mint tíz alkalmazottat foglalkoztatnak és tíz lóerőnél kisebb géplerővel dolgoznak. A jövőben nyilvántartást kell vezetniük a kiadásokról és bevételekről, valamint az alkalmazottakról.

A vagyonátruházási illeték kiszabása a jogügylet tárgyát képező ingatlan valóságos értéke után történik.

A 4000 lejen felüli fizetések után számított 2 százalékos adót 8000 lejes havi fizetésig bezárólag megszüntették.

A petróleumtermelés növelése érdekében a petróleumkutatások engedélye után fizetett eddigi adókat és illetékeket megszüntették.

Igen nagyfontosságú az a rendelkezés, amely kimondja azt, hogy az ipari hivatalok keretén belül működő lerakatok működésének megkönnyítése érdekében ezek a lerakatok az árukészletek után járó adót nem az árunak a gyártásból történő kiszállításán, hanem az áru értékesítése után fizetik le.

Kisiparosok, festők, szobrászok és ötvösök részére a forgalmi adót igen jelentős mértékben csökkentették. A beadványok után járó összes illetékeket eltörölték és ehelyett egységes illetéket létesítettek, amelyet a kereset beadásakor egyszermindenkorra kell leróni.

Csökkentették és egyben egyszerűsítették a pontos adófizetés elmulasztása miatt kirótt többletet.

A demokrata tábor újabb fölényes győzelmét jelentik a 28-iki választások

— állapítja meg a „Trud” című szovjet lap

MOSZKVA. — (Rador.) A Román Nagy Nemzetgyűlés március 28-i választásának első eredményeit kommentálva, a „Trud” című napilap megállapítja, hogy ezek az eredmények a román demokrata tábor újabb fölényes győzelmét jelentik. A választótestület több mint 90 százaléka, azaz több mint 8 millió választó jelent meg az urnák előtt és ezek közül 90,8 százalék a NDF-ra adta szavazatát.

A Nagy Nemzetgyűlésbe megválasztott képviselők között kiemelkedő politikai személyiségek, közhatalnokok, szakszervezeti tagok, munkások, földművesek és értelmiségiek vannak.

A külföldi megfigyelők különösen kihangsúlyozták a választási körzetekben uralkodott rendet, a választók teljes szabadságát és a szavazati titkosságához való merev ragaszkodást.

A román nép az egész világ előtt megmutatta azt a szilárd elhatározását, hogy a békeért és nemzeti függetlenségéért folytatja harcát.

Miután a Romániában végbement jelentősebb változásokat említi meg, a lap hangsúlyozza a gazdasági élet terén elért eredményeket, majd így folytatja: „ezek csak a reakciós erők megsemmisítésével voltak lehetségesek.”

A monarchia megszüntetése és a Román Népköztársaság kikiáltása a demokrácia ellenségeinek minden reményét eloszlatja. A monarchia megszüntetése nagyban megszilárdította Románia külpolitikai helyzetét.

delkezés, amely kimondja azt, hogy az ipari hivatalok keretén belül működő lerakatok működésének megkönnyítése érdekében ezek a lerakatok az árukészletek után járó adót nem az árunak a gyártásból történő kiszállításán, hanem az áru értékesítése után fizetik le.

Kisiparosok, festők, szobrászok és ötvösök részére a forgalmi adót igen jelentős mértékben csökkentették. A beadványok után járó összes illetékeket eltörölték és ehelyett egységes illetéket létesítettek, amelyet a kereset beadásakor egyszermindenkorra kell leróni.

Csökkentették és egyben egyszerűsítették a pontos adófizetés elmulasztása miatt kirótt többletet.

A NDF a nemzet általános rokonszenvét vitatja ki magának, mint amely az egyedüli kifejezője a román nemzet vágyainak, az ország újjáépítésének legjobb eszköze és a függetlenség és biztonság bástyája. A NDF iránt tanúsított bizalom bebizonyítást nyert a választások alkalmával.

Minden délben Világosságot!

Nagyarányu olcsóbbodás követi az adók leszállítását!

Olcsóbban és jobban fogunk élni — mondja a kiskereskedő, az iparos és a kieszteléses alkalmazott

KOLOZSVÁR. — Az ország pénzügyi helyzetének fokozatos megszilárdulása lehetővé tette az adóterhek nagymértékű csökkentését. Az új pénzügyi és adókievési rendelkezéseket kihozó lappeldányokat az emberek szinte egymás kezéből tépték ki az utcán.

Kereskedők hagyták ott a pulnát veendőket és ugrottak ki az utcára, hogy a következő pillanatban felderült arccal olvassák az első oldalon, nagybetűs címmel: „Leszállították az összes a'6-kot! Eltörölték a 12 százalékos rendkívüli adót!”

A Szabadság-ter sarkán beszélgető embercsoport tárgyalja valamennyiük életét könnyebbé tévő intézkedések horderejét.

— Szinte nem is akarom elhinni — mondja az egyik —, ilyen mélyreható intézkedéseket nem is reméltünk.

— Luca László kolozsvári beszédében már utalt az adóterhek nagymértékű csökkentésére — kapcsolódik a beszéd fonálába egy másik kereskedő. — De valóban egy voltunk vele. Választások voltak. Ilyenkor mindig sokat ígértek.

Esnek az árak

A mai kormány azonban, amit igérte is tartja — jelenti ki komoly meggyőződéssel a harmadik. — A mi kormányunk. A nép kormányja. A mi jeltőlünk szavában bizni kell, mert ígértük valóra váltják.

Ujabb győzelem

Az új pénzügyi év első napján, a dolgozó nép kormánya legszebb és a legnagyobb ajándékot adta az ország adófizető polgárainak: eltörölte azokat az adókat, amelyek eddig a dolgozó kisemberek vállaira neheztedve, kerékkötői voltak a gazdasági újjáépítés nagy művének és az életszínvonal állandó emelésének.

Előnkén é még emlékeztünk a múlt fölényes győzelmének osztrák kormányainak adórendszerére, amely a dolgozó tömegek kiszármányolásának az állam által szentesített legjobb módja volt.

A múlt év novemberétől kezdve azonban teljesen megváltozott pénzügyi kormányzatunk irányvonala. A demokratikus erők kormánya szakított a múlt korrupciós pénzügyi politikájával és azt teljesen a nép szolgálatába állította. A hátrétekes adók és állami illetékek szigorú behajtása, az adóeltilkolás teljes megszüntetése és a kiszármányoló tőkés osztály adóterheinek, jogtalan megzavargásával való egyenes arányú viselése, mind hozzájárult ahhoz, hogy több évtized után először álljon helyre a költségvetési egyensúly.

Az ország gazdasági helyreállításáért és a dolgozók életszínvonalának emeléséért harcoló népi demokráciánk kormánya nem állott meg ezeknél a részleteredményeknél. Segítségére sietett a dolgozó kisembereknek, a korlátozott jövedelmű alkalmazottaknak, a kisiparosoknak, kiskereskedőknek, kisgazdáknak és értelmiségieknek, akik az igazságtalan megadóztatás miatt a múltban a legtöbbet szenvedtek. Ennek során elrendelték a kisiparosok adókievési felülvizsgálását, az elmúlt években gyenge hozamú ingatlanok mezőgazdasági adóját 30 százalékkal csökkentették, adókievési lehetőségeket nyújtottak a kisiparosok és kiskereskedők részére, adóhátrétekeiknek két egyenlő részletben való fizetésére és a közszükségleti cikkszámba menő gyufa és dohány árát leszállították.

Ma, amikor már demokratikus alapokon nyugvó pénzügyi kormányzatunk a belső pénzügyi zűrzavar teljes helyreállításával pénzügyet a külföldön is bizalommal fogadott értékékké tette, egész adózási rendszerünk demokratikus alapokra helyezését tekintve egyik főfeladatának és ennek első lépéseként az adófizetők válláról olyan terheket vett le, amelyek a széles dolgozó néprétegeket sújtották. A kenyér és a só adójának eltörlése döntő fontosságú, mert ezzel olcsóbbá teszik a mindennapi élethez annyira fontos és nélkülözhetetlen két legfontosabb élelmiszeranyagot. A kész és félkészárúk, valamint a nyersanyagok szállításánál eddig lerótt 12 százalékos adó eltörlésével jelentősen olcsóbbodni fognak a fogyasztóhoz kerülő közszükségleti cikkek, a forgalmi adónak egyszeri leróásával pedig nemcsak hogy megszűnik az „adó fizetése az adóért”, hanem ezzel olcsóbbak lesznek az árak is, hiszen egyes ipari cikkeknek ez az adó, amíg az áru a fogyasztóhoz ért, sokszor 100-150 százalékot tett ki. Igen jellemző eredmény azonban az is, hogy a verejtékes megvásárlás, a megszerzett fizetés, megkérdőjelezhetően magas százaléka, a jövőben nem adóba megy, hanem a dolgozók életszínvonalának emelését fogja szolgálni.

A kiskereskedők összehasonlítás alapján történő megadóztatásának megszüntetése, valamint a globális adónak teljes eltörlése mind olyan szociális újítások, amelyek a mezőgazdasági jövedelem igazságos megállapításával együtt a kiszármányoló tőkés osztályoktól sokat szenvedett dolgozók vállaira neheződő köztérhek viselésén nyihitónak és így a NDF győzelmének továbbvitelével megvalósul a dolgozók millióinak életszínvonalának emelése a nép által kormányozott Román Népköztársaságban.

— össy —

„Trieszi kérdése” a két Olaszországi és Jugoszlávia közötti szabad megegyezéssel oldható meg

RÓMA. — (Rador.) Minden lakos, Jugoszlávia római rendkívüli meghatalmazott minisztere szerdán este sajtótájékoztatót tartott, amelyen kijelentette, hogy a Jugoszláv Szövetségi Népköztársaság kormánya mindenkor az volt és ma is az a véleménye, hogy Trieszi kérdése csak Olaszország és Jugoszlávia közötti szabad megegyezéssel oldható meg. Csak demokratikus és békeúton lehet elérni a kérdés rendezését és a két ország közelségét.

Franciáország, Anglia és az Egyesült Államok kormányának a magatartása csak ezeknek azt a törekvést bizonyítja, hogy neheztessék a két szomszéd ország egymáshoz közeledését s akadályozzák a közöttük való megegyezést, amely lehetséges és szükséges Olaszország és Jugoszlávia népeinek, ugyanúgy a békének az érdekében.

338 millió lej Kolozsvár költségvetésének összege

KOLOZSVÁR. — A város vezetősége elkészítette az 1948-49. évi városi költségvetést. Az elkészített költségvetési tervezetet a városi időközi bizottság a tegnapi tartott rendkívüli ülésén tárgyalta. Hosszas vita után a költségvetés rendes kiadási és bevételi előirányzatát 203,101.000 lej, a rendkívüli 10,000.000 lej, míg a költségvetés részét 124,936.000 lej összegben állapították meg. A város költségvetési előirányzatának végső összege tehát 338,037.000 lej. Az időközi bizottság által jóváhagyott városi költségvetési előirányzatot a belügyminisztériumhoz terjesztették fel felülvizsgálat és jóváhagyás végett.

Kossuth Lajos-utcai kereskedésben látogatjuk meg Gál Bélát, az USIC vezetésű tagját.

— Olvan megkönnyebbülést jelent ez — mondja az új adórendelettel kapcsolatban, — úgy a kereskedők, mint a fogyasztó község számára, aminek a jelentőségét pillanatnyilag még fel sem lehet mérni.

Ta pra áll a becsületes kereskedelem

Tovább mentünk. Vincze Lajost, az egyik Dózsa György-utcai kereskedőt kérdeztük meg:

— Milyen harása lesz az adók leszállításának a kereskedelmi életben és mit várhat ettől a fogyasztó?

— Mint kereskedő nyugodtan kijelenthetem, hogy az új rendelkezés lehetőségét nyújt a becsületes kereskedő számára a tisztességes életszínvonal megtartása mellett; arra, hogy szorgalmas munkájával gyarapodjon. Ez az intézkedés talpra állítja a rendkívüli

súlyos helyzetben lévő kereskedőket.

— És a fogyasztó?

— Az árak esése lehetővé teszi a vásárlást is, akiknek erre az anyagi lehetőség nem volt meg. Általánosan egy olcsósági érzés fogja követni az adó leszállítását.

— Ez azt is jelenti — folytatja tovább Vincze Lajos —, hogy a kereskedő nagyobb forgalmat tudnak lebonyolítani, ami szintén megszilárdítja az üzletek helyzetét.

Az iparos olcsóbban vállalhat munkát

Műhelye előtt fogjuk el Fabán Károly vízvezetékész mesterét. Nem is várja meg kérdésünket — máris az adók leszállításáról beszél.

— A kisiparosok és az iparosok szempontjából igen nagy horderejű az új intézkedés — mondja Fabán Károly. — A könnyítések révén olcsóbban tudunk munkát vállalni. A bonyolult könyvelések eltörlése rengeteg gondtól mentesíti az iparost.

teni az én életemet is. Olcsóbban vállalkozhatok és minden levonás nélkül három meg a fizetésem. Könyvemben is jobban fogok megélni.

A tavaszi napvilágban fűrdő után ember arca mintha bizakodóbban ragyogna. A Napra szavaztak Románia dolgozói és most ez a Nap egyre jobban süt. A felhők, hogy nagyobb üggyelével egyre jobban felvilágosít mindenki életét.

— Az bizonyos — fejezi be mondanivalóját Vincze Lajos —, hogy bármilyen lépés az általános életszínvonal emeléséért.

Végül megállítottuk az utcán siető kisiparost alkalmazottát.

Óvassd,
terjeszd,
a „Világosság”-ot!

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kolozsvár, Brasov-utca 7.
Távbeszélő: 19-11.

Felölös szerkesztő: BALOGH EDGAR.

Előfizetési díj egy hónapra 120 lej. Papoknak, tanítóknak, nyugdíjasoknak 100 lej. - Postacsekkszám: 40.625.

Ingyen zöldségmagvakat

ezt szét a Romániai Demokrata Nők Egyesülete szerte az országban. Ezzel akar hozzájárulni a többtermeléshez s ezzel szeretné hozzájárulni az ország asszonyait, hogy házuk körül, kertjeikben bőséggel termeljenek egészséges zöldséget.

A 16 féle zöldségmagot a megyei mezőgazdasági kamarákkal karöltve osztják szét az igénylők között s mindazoknak juttatnak, akik nyelvényre igényrel fordulnak a Romániai Demokrata Nők egyesülete szövettségéhez.

A zöldségmag akcióval kapcsolatosan felhívják az igénylőket, hogy kérésükkel forduljanak közvetlenül a Romániai Demokrata Nők Egyesülete Szövetségének helyi szervezetéhez, illetve Kolozsvárt a RDNSZ-nek kolozsvári vezetőségéhez (Szabadság-tér 10).

A GÖRGÉNYI — Maros megye — Főerdőri szakiskola igazgatósága — Directiunea Scoalei de Brigadieri Silvici din Gurghiu, jud. Mures — az 1948 március 10-én kibocsátott 310 számú körrendelete alapján, tudomására hozza mindazoknak a főerdőrészeknek, akik a fentnevezett iskolában 1940/1941 iskolai évben végeztek tanulmányukat, hogy a minisztérium számukra engedélyezte egy különböző vizsgát, mely 1948 július 5-én lesz megrendezve, a fentnevezett iskola épületében, a következő tantárgyakból: 1. a román erdészeti szolgálat ismeretek és jogok (Legislatia si administratia silvica romana). 2. A román vadászati törvények (Legea vanatoarei). 3. Irodai és erdészeti számadási ügyvitel (Contabilitatea forestiera). 4. A román nyelvtan — írás és olvasás (Limba romana). A vizsga írási bővebb utasítások kérésre az iskola igazgatóságától, személyesen vagy posta útján. Figyelmeztetjük az érdekelteket, hogy ez az utolsó különböző vizsga, melyet a minisztérium engedélyezett javukra, e vizsga nélkül, az állami erdészeti szolgálatba nem léphetnek. A Főerdőri szakiskola igazgatója: Mihai Stefanescu erdőfőmérnök.

A SZOVJETUNIO is részt vesz az idei Budapesti Nemzetközi Vásáron. Érdekes árukat hoz a vásárral, hogy a külföldi csarnokokban bemutatott árukat meg lehet vásárolni.

Felhívás előfizetőinkhez!

Felhívjuk azokat az előfizetőinket, akik az előfizetési díjuk be- küldésével elmaradtak, hogy hátrülékeiket postafordultával rendezzék, mert lapunk további küldését csak az esetben biztosíthatjuk, ha az előfizetési díjukat kifizették.

A „VILAGOSSAG” KIADÓHIVATALA.

VÉRVISSZGÁRA KÖTELESEK JELENTKEZNI AZ ÖSSZES ALKALMAZOTTAK, a Betegségügyi Pénztár vezérigazgatójának kezdeményezésére. A munkahelyi minisztérium elrendelte, hogy az összes alkalmazottak évenként legalább egyszer kötelesek vérvizsgára jelentkezni.

MOSZKVA-UTCA BUDAPESTEN. A Szovjetunió és Magyarország közötti együttműködés és baráti kapcsolat megnyilvánulásként Budapestén az V. kerület egyik utcáját Moszkva-utának nevezték el. Varsó, Belgrád, Bukarest és Szófia néven is utakat neveztek el Budapestén és erről Bogdár József budapesti polgármester hivatalosan értesítette a fővárosok polgármestereit.

TALÁLT TÁRGYAKAT szolgáltattak be a kolozsvári központi rendőrségre. Beszolgáltattak egy kétrékeses aranyéremet, amelyet a Molotov-utcaban találtak, továbbá egy szürkeszínű selyem nyakaskötőt, amelyet a főposta épületén elől találtak. Igazoltt tulajdonosai a következő munkanapokon 8. és 14 óra között, a központi rendőrség 67-es számú szobájában.

HATÁLYALANITOTTA a munkaadók szétosztásáról szabályozó bizottság azoknak a banktisztviselőknek elbocsátását, akiket a pénzügyi tárca kérésére a pénzügyi tárca 1. évi január 1-ével komprimálta. Az összes bankok kötelesek szétosztásukról a pénzügyi tárca felé a 1. évi január 1-ével elbocsátott tisztviselőiket.

HÉT ES FÉLMILLIO METER PAMUTVÁSZON kerül szétosztásra április 1-től kezdve az új pontjelűekre. Az állami kereskedelmi áruosztás már intézkedett, hogy a szükséges pamutvászont az osztó központok rendelkezésére állítsák. A többi textilárú, valamint a többi kiegészítő ruházati anyag szintén megkezdődött.

GYÓGYSZEREKET, orvosi felszereléseket és 30 darab egészségügyi gépkocsit vásárolt az egészségügyi minisztérium Csehszlovákiában. Az értékes gyógyszerek, orvosi műszerek és egészségügyi gépkocsik első szállítmánya a közel napokban már meg is érkezik Romániába.

A NEMESFÉMEKET TARTALMAZÓ ÁSVANYDARABOK megörzéséhez a Nemzeti Bank írásbeli engedélyre szűkséges. Csak az ügyburoba vagy keretbe foglalt darabok — amelyek műkincseknek tekinthetők — kivételként rendelkezés alá. Az engedélyt a Nemzeti Bank központja és fiókjai állítják ki. A rendelkezés ellen vétőket szigorúan megbüntetik.

HUSZ VASUTI SZAKISKOLÁT állít fel a CFR vezérigazgatósága, hogy ezzel lehetővé tegye azok részére a szakismeretek elsajátítását, akik anyagiak hiányában nem folytathatták a tanulást. Az iskolában 3200 tanuló részére biztosítanak helyet. Korszerű berendezéssel és felszereléssel látják el ezeket az iskolákat, amelyekben teljes ellátású és biztosított a tanulók.

SZABOTÁZSÉRT a brassói bíróság Köpö István, Bencez András és Lőrincz Mihály hosszafutalú gazdálkodókat, akik nem tettek eleget beszozártatási kötelezettségüknek, egyenként 3-3 hónapi fegyházra ítélte.

POLGÁRI ORVOSOKAT VESZÁT A HADSEREG. Az Agerpress jelentése szerint a nemzetvédelmi minisztérium legfőbb egészségügyi igazgatósága április 15-én és május 1-én közötti versenyzést tart polgári orvosoknak a hadsereg kötelékébe tényleges katonarvosokká történő átvételére. A pályázati feltételeket a hivatalos lap, a Monitorul Oficial március 26-án megjelent 72. száma közli.

TIZ ÉVI FOGHÁZRA ítélte az illovi törvényszék uszorbírója Jacques Benaroyo nagyparost, a bukaresti „Benartex” textilgyár igazgatóját, szabotázsért. A központi gyárban hozta forgalomba gyártmányait és ezenkívül árut rejtgetett. CUKORBOL az április-május-júniusi jegyekre 1049 vasuti kocsi kerül szétosztásra, az idei január-március évnegyedben kiosztott 800 vasuti kocsival szemben.

A BARÁNYBŐRÖK ÖSSZEGYÜJTÉSE az egész országban szorgalmasan folyik. A bőripari hivatal megállapítása szerint az összegyűjtött bőrök kitűnő minőségűek és minden tekintetben alkalmasak kivételre. Az országban egymillió darab baránybőr összegyűjtését irányozták elő. Március hónapban egyedül Nagyszőlősen 8000 darab baránybőr gyűjtöttek össze.

A NAGYSZÉBENI Iordánescu-féle bányász március hónap első felében 731 kiló talpat, 634 kvadrát borbort és 52 kvadrát sennőt készített.

NAGYSZÉBEN ES RESINAR között elkészült a villamos vasútvonal. A 7650 méter hosszúságú új villamos vasútvonalat, amely jelentősen megkönnyíti a személy- és áruforgalmat, ünnepélyesen a napokban avatták fel.

Olvard, a Világosság-ol

CFR Vasas — Jiul 0:0

PETROZSÉNY. — Mintegy 4000 néző előtt került lejátszásra a CFR Vasas — Jiul bajnoki mérkőzés, mely nagy küzdelem után 0:0 arányban eldöntetlenül végződött.

A két csapat a következő összeállításban mérte össze erejét: CFR Vasas: Costea, — Demeter, Felecan I., — Bálint, Szaniszló II., Nistor, — Nagy István, Kurkó, Candrea, Kovács IV., Ferenczi.

Jiul: Nemes, — Balogh, Bone, — Pop, Costica Marinescu, Szilágyi, — Nicsa, Mircea Popescu, Paraschiva, Rugiubei, Demény.

A mérkőzés a kolozsvári vasutas csapat támadásaival kezdődik. Már a 7. percben csak a szerencse menti meg a petrozsenyiak kapuját a góltól. Szép és látványos akció után Kurkó lyukra adott labdájával Nagy István megüri, akinek óriási lövése azonban a kapu mellé száll. További kolozsvári támadások után Kurkó lövését védi Nemes, majd Ferenczi bombája ad munkát a kiűnően védő bányász kapusnak. Az ellentámadások során a kolozsvári védelem jól rombolja a Jiul akciót. A petrozsenyi együttes Paraschiva, majd Nicsa révén veszélyeztet, de Costea a helyén van. A 37. percben Candrea mintegy 19 lépésről az üres kapu mellé gurít. A 41. percben Rugiubei elől Costea csak rávetődéssel tud menteni.

A második félidőben a játék keményedik, ennek kezdeményezője a Jiul. Főleg Balogh követ el sorozatos szabálytalanságokat. A CFR lapos passzokkal játszik. A 29. percben Bálint előreadott labdájával Ferenczi átverekszik magát Baloghon és gólt lő. A játékezőt azonban a jogos gólt nem adja meg, azzal az indoklással, hogy Ferenczi faultolta Baloghot. Nemsokára feljön

a bányász csapat is, de a CFR védelem Szaniszló II.-vel az élen jól rombol. A 31. percben Nagy István sarokrugását Ferenczi állg fejeli mellé. A Jiul két szélsője révén veszélyeztet. Mezőnyjáték közben ér véget a mérkőzés.

A kolozsvári vasutas együttes mindkét félidőben többet támadó volt, azonban támadósrának lövéseit nem sok szerencse kísérte. A CFR a helyzetek alapján feltétlenül győzelmet érdemelt volna. Mezőnyben is jobb volt ellenfelénél és látványosabb játéket is nyújtott mint a Jiul.

A vasutas csapat védelméből Szaniszló II. és Felecan nyújtott kiváló teljesítményt. Bálint válogatott formában játszott. A védekezésben és a támadásoknál ő volt a csapat irányítója. Pontos leadásai számtalanszor hozták jó helyzetbe a csatársort. A támadósrában Kovács IV. az előkészítésben jeleskedett. Ferenczi és Nagy István is jó teljesítményt nyújtottak. Kurkó, az új posztján is eleget tett kötelességének és ő volt a legtöbbet kapura lövő csatár. Candrea igyekezett, de nem tudott érvényesülni a Costica Marinescu

elleni küzdelemben. Nagy István lövéseit ezáltal balszerencse kísérte.

A Jiul védelméből Nemes kitűnően védte kapuját. Balogh túl keményen játszott. A fedezetsor balke Costica Marinescu volt. A csatársorból Nicsa Paraschiva és Rugiubei érdemelnek dicséretet jó teljesítményükért.

A mérkőzést Daju temesvári játékező gyengén vezette. Legnagyobb hibája az volt, hogy hagyta magát befolyásolni az elfogult közönségtől.

Ciocanu! — UDR 0:0

BUKAREST. — A Juventus-Hadsereg mérkőzés után került lejátszásra a két csapat összecsapása, mely 0:0 arányban eldöntetlenül végződött. Mindkét együttes csatársorának számos helyzete akadt, de a lövéseket balszerencse kísérte. Az első félidőben a fővárosi együttes, a másodikban pedig a rescai csapat volt a többet támadó. Az eredmény reálisan mondható.

CFR Temesvár — RATA 3:2 (1:1)

TEMESVÁR. — Nagy érdeklődés előzte meg a marosvásárhelyi együttes temesvári vendégszerelését. A hazai csapat csak az utolsó előtti percben lőtt góllal tudta megszerezni a győzelmet. A RATA csapata jobb volt ellenfelénél, többet támadó és szebben, látványosabban játszott a CFR-nél.

Az első félidő 26. percében Sinkó 11-esből lőtt gójjával a vásárhelyiek jutnak vezetéshez. A 29. percben Badeantu révén egyenlítettek a ha-

zaiak. A második félidő 18. percében Badeantu újabb gólt szerz, amit a 21. percben Incze II. egyenlített ki. Óriási küzdelem alakult ki a győztes góltért. Mindkét együttes gyors támadásokkal igyekeztek bevenni ellenfele kapuját. Incze II. gyors kitöréseit csak nehezen szelre a temesváriak. A 44. percben Avasilichioale szerzi meg a győztes gólt a vasutasoknak. A CFR együttese e győzelemmel a bajnoki táblázat élére került.

Szabadság — MMSC 3:0 (2:0)

NAGYVÁRAD. — Mintegy 4.000 néző előtt kivánszt a két csapat összecsapására, melyen az együttesek a következő összeállításban játszottak:

Szabadság: Vécsei, — Tirják, Molán, — Bodó, Zilahi, Serfőző, — Lukács, Jon Vasile, Vácz, Spielmann, Turkus,

Medgyesi MSC: Kodács, — Luca, Moldovan, — Serban, Prolog, Szabó, — Tomescu, Humis, Guta, Blaga, Bundik.

A Szabadság támadásaival kezdődik a mérkőzés. A nagyváradi belső hármas kitűnő összejáráttal fergeteges támadások sorozatát vezet ellenfele kapujára. A 19. percben Spielmann átadásából Vácz szerzi meg a vezetést a hazaiaknak. A 12. percben újabb gólt ér el a Szabadság. Serfőző-Turkus-Vácz a labda útja. A kitűnően játszó középcsatár óriási bombalövessel juttatja Kurkó hálójába a labdát. A medgyesiek támadásait a váradai védelem, Zilahi az élen, jól hárítja. Humis, majd Guta lövései adnak munkát Vécseinek.

A második félidőben ismét a váradai együttes a többet támadó. Vácz pompás átadásokkal indítja támadásba a csatársort. Látványos mezőnyjáték után a 35. percben Vácz mesterhármast ér el. Zilahi előreadott labdájával Lukács megüri, a szélső beadását Vácz kapástól vágja a hálóba.

A mezőny legjobb játékosza Vácz volt. Nagy játékezővel játszott. A váradai védelemben Vécsei kevés dolgát jól végezte. A fedezetsorból Bodó és Zilahi nyújtottak kiváló teljesítményt. A támadósrából a belső hármas válogatott formában játszott.

A medgyesi együttesből Guta, Bundik és Prolog játszott jól. A mérkőzést Mann Aurel (Nagybánya) játékező, jól vezette.

Juventus — Hadsereg 2:1 (2:1)

BUKAREST. — Az ANEF stadionban, mintegy 10.000 néző előtt került lejátszásra a két csapat bajnoki mérkőzése. A Juventus együttese csak nagy küzdelem után tudta 2:1 (2:1) arányban legyőzni a katonacsapatot. Góllövők: Flamaropol 2, illetve Balázs.

SPORTHÍRADÓ

AZ NB II. NEGYEDIK csoportjában tegnap lejátszott mérkőzések eredményei: Phönix-Minaur 1:1. Törökvs—Sticla 2:0. Surianul-Sanitas 3:0. CFR Marosvásárhely—CFR Torca 1:1.

KOLOZSVÁR IFJUSÁGI VÁLOGATOTTJA Nagybányán 2:0 (0:0) arányú vereséget szenvedett a helyi ifjúsági válogatottól.

A MAGÁNTISZTVISELŐ és Kereskedelmi Alkalmazottak Szakszervezetének sportegyesülete felhívja Kovács, Jaga, Wallerstein, Polacsek, Kontrol, Széll, Dombi, Jonescu, Madra, Bogdán és Osváth nevű sakkzóit, hogy április 3-án, szombaton délután 5 órakor a szakszervezet közötti sakkversenyen a Szakszervezet helyiségében jelenjenek meg.

A RÓPLABDA BAJNOKSÁGOK harmadik fordulóját játsszák le vasárnap délelőtt a Dohánygyár pályáján. 9 órakor: Hadsereg II.—Iskolai válogatott II. — 9.45 órakor: Bölcsészkar—Hadsereg I. — Fél 11 órakor: Orvosi kar II. év — Iskolai válogatott I. — Negyed 12 órakor: Jogikar—Dohánygyár. — 12 órakor: Egyetemi válogatott—Hadsereg válogatott, barátságos mérkőzés lesz. Bejárat a pályára az Eperjes-utca felől.

A NEPI MOTO SPORT vasárnap délelőtt fél 10 órakor a Szabadság-ter és környékén háztömbkörűli ahol a COOMUS együttesével mérkőzést rendez.

A KERÜLETI NŐI EGYENI TORVIVO bajnokságok küzdelmeit vasárnap délelőtt 10 órakor tartják meg a Bolyai Tudományegyetem Arany János utcai tornatermében.

AZ OLIMPIA Ifjúsági Sport Egyesület szombaton este 8 órakor rendezi meg táncestjét a Diákház kistermében. A vezetőség caution hívja meg az összes ifjúsági sportolókat és az egyesületek versenyzőit a fenti táncestélyre.

A SZAKSZERVEZETI sporttisztviselők ma, pénteken délután 6 órakor tartják értekezletüket a megyei Szakszervezeti Tanács sportosztályának első emeleti helyiségében.

A Dermatita Lirkozói Aradon

KOLOZSVÁR — A Dermatita Lirkozói együttes Matejovics István szakosztályi elnök vezetésével Aradra utazott, ahol a bányász csapat az országos bajnokságok küzdelmein vesz részt. A Dermatita együttese a következő összeállításban küzd a bajnokságok folyamán: Kiss, Nagy, Hienn, Toczaer I., Toczaer II., Binder, Gáll.

A bányászati férfi tör- és kord-életű fél 10 órakor a Szabadság-ter és környékén háztömbkörűli ahol a COOMUS együttesével mérkőzést rendez.

Az NB I. Jelenlegi állása:

Table with 4 columns: Rank, Team, Points, Goals. Rows include CFR Tem, ITA, CFR Buk, Univers, Juventus, Szabadság, Jiul, Ciocanu, Dermatita, RATA, MMSC, FC Ploesti, CFR Vasas, Hadsereg, UDR, Unirea Tr.

Toto-mérkőzések

- 1. Bulgária-Lengyelország. 2. Franciaország-Olaszország. 3. Jiul-Dermata. 4. CFR Vasas-Szabadság. 5. MMSC-Unirea Tricolor. 6. CFR Buk-Hadsereg. 7. Juventus-Ciocanu. 8. UDR-CFR Temesvár. 9. RATA-Universitatea. 10. PCA-Grivita CFR. 11. FC Clujra-Solim CFR. 12. Arad-Desrobrea. A. Anubiana-CFR Tr. B. R Arad-Politechnika. C. Salva-Surlanul. D. Minaur-Sodronylypar.

A toto-szelvényeket az Olimpia Sport, vagy az AGITOT, Szabadság-ter helyiségében szombaton legkésőbb délután 6 óráig kell leadni.

1948. Április 3-án A SORSJÁTÉK I. OSZTÁLYANAK HUZÁSA

Elkészült Kolozsvár ujjépítésének munkatervé

**274 ezer négyzetméter új utburkolat és gyalogjáró, 14 új hid,
3 népfürdő, 3 vásárcsarnok, új középületek, munkás-
és tisztviselői lakások épülnek**

KOLOZSVAR. — A város utcáinak, lerombolt hidjainak és intézményeinek ujjépítésére tervet dolgozott ki a város vezetősége.

— Az ujjépítési terv keretében utakat, városi épületeket, középületeket, munkáslakásokat, hidakat, vizek medrének szabályozását tervezték. A terv magába foglalja mindazokat a szűk sávokat, amelyeket mindennél hamarabb meg kell, hogy valósítsunk. A terv keresztülvitele azon-

ban nemcsak tőlünk függ, hanem a város dolgozóitól, akik eddig is hatalmas segítséget nyújtottak céljaink megvalósításában — mondja Lakatos I. István városi főmérnök. — Ennek a munkának egyik leglényegesebb mozgatója az ujjépítés sürgetője, a munkásság képviselője a város házában, Veress Pál alpolgármester, akinek segítségével — a ház bevezetési munkálatai mintájára — hisszük, megvalósul a terv is.

rosi kocsiat ujjépítése is tervbe van véve.

A külvárosi utak közül mintegy 14 ezer négyzetméter utszakaszt terméskövekkel raknak ki. Ennek keretében a Körös, Kalandos, Zöld, Akáfa-utcaikat építik újjá.

Ugyancsak az utak ujjépítésével kapcsolatosan mintegy 50 ezer négyzetméter utszakaszt raknak ki négyzetes kövekkel. Így a Budai Nagy Antal nem betonnal kiépített részét, a Monostor, Möriz Zsigmond, Dragalina tábornok, Állomás, Vasut, Téglás, December 30, Partizánok, Gorkij-utcaikat.

A Baritü Gheorghe-utca és a Május 1-utca betonburkolatainak kijavítása ugyancsak szerepel a terv keretében, míg a Páthori, Ferencesek, Brassai, Masuryk, Szabó Dezső, Kovács Dezső-utcaikat, amelyeknek beton ut kiegészítéséhez megfelelő alapjuk van, betonburkolattal látják el. Az így beburkolandó utak 10 ezer négyzetmétert fognak kitenni.

A terv alapján tehát 30 utcában építnek gyalogjárót, 31 utat pedig részint betonnal, részint kőkockákkal újraépítnek.

Kikövezik a külvárosi utcákat

A terv eltérően az eddigi városépítési terveztől, az utak kijavításánál nem a belváros betonburkolatainak kijavítására szorítkozik kizárólag, hanem az eddig elhanyagolt, teljesen rossz állapotban levő külvárosi utcáknak és gyalogjáróknak megépítését és kijavítását tervezi elsősorban.

A ujjépítési tervben a gyalogjárók kijavítása, de főképp azok megépítése szerepel első helyen. A városi mérnöki hivatal a következő utcákban fogja a gyalogjárókat fokozatosan megépí-

ni: Kálvária, Nyárfasor, Kalandos, Dragos Voda, Rasboieni, Pantilimon, Budai Nagy Antal, Monostor, Donath, Gépész, Gorkij, Máramaros, Möriz Zsigmond, Barbusse, Töltés, Liliom, Máhes, Sep-timiu Albini, Tolstoj, Julian Pop (Cimbalom), Amos Francu (Káldy György), Goethe, Teglás, Cukorgyár, Pata, Katona József, Sörgyár, Villamosművek és Aurel Isaac-utakban. Az utonnan megépítendő gyalogjárók 70 ezer négyzetméter területet tesznek ki. A gyalogjárók megépítésén kívül 120 ezer négyzetméter külvá-

Népfürdők, vásárcsarnok és szanatórium

A háború során sokat szenvedett város ujjépítésében az utak megépítése után első helyet foglalják el a végreházi berendezések, népfürdők, Vásárcsarnokok, halottápoló és hulladékégető kemencék építése.

Ennek a tervnek keretében a Möriz Zsigmond-utcában, a Mó-cok-utja környéki városnegyedekben népfürdőt építenek. A vásárcsarnokot a Széchenyi-téren, Cipariu Timotei (Heltai)-utcában építenek. Egy nagyobb szabású központi vásárcsarnok felépítése is szerepel a tervben, azonban egyelőre a helyet nem jelölték meg. A város ujjépítésével kapcsolatban meg akarják valósítani a régóta tervezett hatalmas arányú központi népfürdőt is. A tervet alapján tehát két kerületi és egy központi népfürdő felépítéséről van szó.

A város lakáshiányának leküzdésére és a munkáslakások számának növelésére a Téglás-utca-ban egy nagyobb, míg eddig még meg nem határozott helyen egy kisebb munkásházát is építenek. A tisztviselők számára a Petőfi-utcaiban terveznek egy tisztviselőlakást, amely kisebb befogadóképességű lesz, míg később, az új terv második felében egy nagyobb, 24.000 köbméter területű tisztviselőlakás felépítését tervezik.

14 új hid

A tervnek egyik legnagyobb munkatervé a város felbontott vagy megrongált hidjainak ujjépítése.

A város hidjainak ujjépítése során készült a Marx-Károly-uti részben ujjépített hid második fele.

Az ideiglenesen fából felépített Szamos-hidat, amely a Dózsa György és a Horea-utak közt ösztö, ugyancsak ennek a tervnek keretében építik újjá. A betonnal ujjépítendő Szamos-hid szélessége 25 méter, míg hossza 40 méter lesz.

A Mozdony-utcaiban a Nádas-patakon levő igen rossz állapotú betonhidakat ugyancsak ujjépítik, továbbá a Gyufagyár-utcaiban, valamint Kardos közleg felő vezető uton levő Nádas-patakon levő hidakat teljesen. A Nádas-patakon levő hidak közül még a Cuza Voda-tér és a Szent Péter-utcai hidak ujjépítésére kerül sor. A Szamos hídjai közül a Garibaldi-utca és a CFR mellett levő Szent

László-utcai hid ujjépítését tervezik. A hidak ujjépítése a Deportáltak-utján levő hid alapzatának ujjépítésével és a Vágóhid-térnél levő fahid átépítésével járul. Összesen tehát 14 hid részbeni vagy egészen átépítésére készítették a tervet.

Meg ünnekel az árvíz-veszély

A város területén átfolyó vizek medrének szabályozása is szerepel az ujjépítési terv keretében. Így a Szamos vízének a monostoroni medrét betonnal burkolják. Ugyancsak szabályozzák a Nádas-patak medrét is részben az árterület kiegyenestítésével, a partfal megkötésével és betonozással. Ennek alapján közel 3000 méter hosszú szabályozási munkálatok elvégzését tervezik.

A terv magába foglalja mindazokat az ujjépítési terveket, amelyeket Kolozsvár városa az ország ujjépítése keretében meg kell, hogy valósítson. Kemény munkára, sok áldozatra

és pénzösszegre van szükségünk. Ma azonban az ujjépítés nemcsak pénz kérdése, hanem a haladó szellemű polgárság s a dolgozó építő erején alapszik. Ennek tanújele Kolozsváron most megvalósuló, közmunkával épülő utszakaszok, amelyeket a külváros lakóinak önkéntes csapatai építenek újjá.

— Az önkéntes munkával kijavított Kálvária-utca munkálataiban kitűntek Budusan Vasile, Bartha József, Albu Vasile és Simon Jakab munkások. A város mérnöki hivatala a szakértő vezetőkön kívül az ujjépítéshez szükséges gépeket kölcsönözte a rohammunkával dolgozó segítségére.

— Reméljük, hogy a Kálvária-utca ujjépítési munkálatainak lesz még példája városunk történetében és ennek a szellemnek megfelelően kialakuló verseny során az új terv a kitűzött idő előtt meg fog valósulni — fejezte be nyilatkozatát Lakatos István városi főmérnök.

Rohammunkával épül a Bumbesti—Livezeni vasutvonal

KOLOZSVAR. — A CFR ezidei munkatervében szerepel többek között a Bumbesti—Livezeni vasutvonal megnyitása, amely 31,474 kilométer hosszú. A vasutvonal a Kárpátoknál át haladva ritka szőcséi erdélyi tájakat köti össze Olteniával, Munteniával és Dobrudzsával. A vasutvonal fontos sága a szén szállítása szempontjából is jelentős.

A munkálathoz már 1921-ben hozzájogtak és 20 év alatt csak 60 százalékát teljesítették. 1944-től

1947-ig, tehát 3 év alatt 20 százalékát végezték el. Ez év folyamán az Ifjúsági Szövetség 5000 brigáddal csatlakozik a CFR munkásaihoz, hogy 24 évvel ezelőtt elkezdett vasutvonalat rohammunkával befejezzék. Az er-mult rendszerek alatt a vasutvonal építését magánvállalkozókat bízták, akik hatalmas összegeket lágtak zsebre. Ennek következtében a szilvölgyi szén csak nagy kerülővel jutott el rendeltetési helyére.

Kolozsvár ujjépítésére

nagyszabású öt éves munkatervet dolgozott ki a város vezetősége. Az elhanyagolt, bizonyos évszakaiban szinte járhatatlan külvárosi utcák uttestének és gyalogjáróinak kijavítását, kikövezését, 30 utca tökéletes rendbehozatalát, városi és középületek létesítését, új munkáslakások építését, 14 hid átépítését és rendbehozatalát, két kerületi és egy központi népfürdő létesítését, a Szamos és a Nádas-nak a városon átvezető medre szabályozását öleli fel — egyebek között — a hatalmas méretű ujjépítési terv.

A város vezetősége hosszú éveken át külön illeteket szedett be a lakosoktól a város ujjépítési alapja javára. Ez az ujjépítési alap időközben elérte teleneledt és ezért új megoldást kellett keresnie a város vezetőségének Erdély fővárosa külső képének a növekvő követelményekhez méltó korszerűsítésére.

Gazdasági és szociális szempontból ma még fel sem mérhető a város ujjépítési terv megvalósításának jelentősége és gyakorta eredménye. Eltűnik a mult reneszerekől mindig elhanyagolt külváros utcáiról a sár- és portenger, rendbehozódik azokban az utcákban, ahol a csatornázást még nem fektették le, a szennyvízvezető árkokat, kikövezik, kijavítják a háboruban megrongálódott uttesteket és gyalogjárókat, városi és középületek emeléseivel biztosítanak megfelelő irodahelyiséget különböző hivatalok és közintézmények részére.

Külön gondot fordít az ujjépítési és városrendezési terv a dolgozó egészségügyi és szociális helyzetének megjavítására a korszerű munkáslakások építésével, a kerületi és központi népfürdő megépítésével. A hidak ujjépítésével és kijavításával gondoskodás történik a forgalom, a szállítás zavartalan lebonyolításáról, a Szamos medrének és a Nádas medrének szabályozásával pedig mentesítik a várost és annak lakóit az árvizek pusztító romboló-saitól, amelyek a multban súlyos anyagi károkat és sok ártatlan éjszakát okoztak a környék lakóinak.

A nagyszabású munkaterv megvalósítása odaadó áldozatkészséget és lelkes tevékenységet igényel a város vezetősége részéről, de közösségi bekapcsolódást a város minden lakója részéről is.

Az ujjépítési, városrendezési és városépítési terv gyakorlati keresztülvitele olyan óriási anyagi beruházást igényel, hogy ennek fedezetét a város még a kormány részéről nyújtandó anyagi segítséggel sem teremtheti elő.

Szükség van a munkálatok elvégzésénél Kolozsvár minden tudatos lakójának önkéntes munkával való hozzájárulására, hogy szebbé, korszerűbbé varázsolja az évtizedek óta külsőleg elhanyagolt ódon várost. Nem kétséges, hogy Erdély fővárosának minden lakója átérzi ennek a nagytávlatú munkaterv végrehajtásának jelentőségét és a ma már a lélekben és érületben közösségi kötelességgé beidegződött lelkes és áldozatos önkéntes munkavállalással siet a város vezetőségének segítségére.

Kolozsvár lakói, a kétkézi munkások, a szellemi dolgozók, az értelmiségiek valamennyien testvéri összefogásban segítettek elő a földgáz bevezetését Kolozsvárra. Nem alaptalan az a remény és feltevés, hogy a város lakóinak egyetemes érdekeit szolgáló nagyszabású városi ujjépítési közmunkákban ugyanolyan lelkesedéssel vesznek részt, mint ahogyan a földgáz bevezetésénél is tanújelét adták a közösségi érdekek mély szociális átérésének. (K. n. l.)

Megkezdődött az újoncok bevonulása Kik kötelesek április 5-ig katonai szolgálatra bevonulni?

BUKAREST. — (Agerpres.) A katonai nagyvezérkar rendeletére április 1-én, csütörtökön az egész országban megkezdődött az 1947. évi korosztályhoz tartozó újoncok második csoportjának bevonulása, tényleges katonai szolgálatra. Egyidejűleg megkezdtek az 1945. évi korosztályhoz tartozó katonák második csoportjának leszerelését.

Ez érdekeltek tájékoztatására újlag közöljük, hogy április 1-e és 5-e között tényleges katonai szolgálatra kötelesek bevonulni az 1947. évi korosztály II. csoportjába tartozó ifjak; azok az 1946.

évi korosztályhoz tartozók, akik orvosi haladékok, vagy tanulmányi szabadságot kaptak, az ennél idősebb korosztályhoz tartozók, akik befejezték tanulmányaikat, valamint azok, akik kellel meg nem indokolt kérésük alapján nem kaptak további tanulmányi haladékok, továbbá az 1924. évben született olyan ifjak, akik valamely okból kimaradtak az összeíró lajstromból és akiket az 1947. évi korosztályba soroltak be.

Bevonulni kötelesek továbbá az 1941. és bezárólag az 1947. évi korosztályokhoz tartozó olyan külföldi állampolgárságú ifjak, akiket naturalizáltak és akik eddig sem származási országukban, sem a román hadseregben nem teljesítettek katonai szolgálatot és végül azok a német nemzetiségű ifjak, akiket nem soroltak be a német hadseregbe.

Ezek az ifjak április 1-e és 5-e között kötelesek jelentkezni a lakóhelyük szerint illetékes katonai kerületi kiegészítő parancsnoksághoz, vagy a nevükre küldött behívóval, vagy pedig a katonai nagyvezérkar rendeletére való hivatkozással.

Azokat a bevonulásra kötelezett ifjakat, akik megkísérik magukat kivonni a katonai szolgálattól elől és április 1-étől számított 5 napon belül nem jelentkeznek az illetékes katonai parancsnokságnál, szigorúan megbüntetik.

Rendelték az állomány visszavételének fizetését

BUKAREST. — A nemzetnevelésiügyi miniszternek a hivatalos közlöny március 22-iki, 65. számában megjelent 51.316. számú rendelete értelmében azok az elemi iskolai tanárok, akiket kiegészítő megfigyelésből állományból elbocsátottak és ezen rendelet megjelenése előtt állásukba újabb visszahelyezték, az elemi oktatásban való újra visszavételük ideje az elbocsátás napjától számít. Ezek a tanárok azonban fizetésüket csak attól a naptól kezdve kapják, amikor állásukat elfoglalják.

Árucserére alapján 1 millió julazsákot, 3000 vashordót, gumitömlőket és acéláru kap Románia

BUKAREST. — A Szovjet-Román Kereskedelmi Társaság, a „Sovromlema” felhatalmazást kapott, hogy 381 köbméter hangszerszát szállítson Csehszlovákiának, ahonnan árucserére alapján 3000 darab vashordót kap. A Szepia külkereskedelmi társaság 170 tonna cirokmagot és 107 tonna kölesmagot szállít Ausztriának, ahonnan

cserébe 440 darab különböző méretű, géphozóhoz szükséges külső köpenyt és belső tömlőt hoz be. Az Exportlema társaság 25.000 köbméter ácsolt fenyőt szállít Bulgáriának keresztül Kalkuttába, ahonnan 1 millió darab julazsákot hoz be. A kompenzációs árucserére 742.500 dollár. A társaság Szepia 79. köbméter

tölgyfafehér szállítás és cserébe a CFR részére különböző gépkalkatárszékot hoz. A Romano-Export kiveteli társaság 34 vasuti kocsi töltést szállít Ausztriának, 14 darabba csomagolva, 14.400 kg 720 darabbal. Cserébe különböző acélgyártmányokat kap az ausztriai vasúti cégtől.

